

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o trestnoprávných opatreniach na zabezpečenie dodržiavania práv duševného vlastníctva KOM(2005) 276 v konečnom znení – 2005/0127 (COD)

Úradný vestník C 256 , 27/10/2007 S. 0003 - 0007

20071027

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému "Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o trestnoprávných opatreniach na zabezpečenie dodržiavania práv duševného vlastníctva"

KOM(2005) 276 v konečnom znení – 2005/0127 (COD)

(2007/C 256/02)

Rada sa 21. septembra 2005 podľa článku 95 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva rozhodla prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko k danej téme.

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci, prijala svoje stanovisko 4. júna 2007. Spravodajcom bol pán RETUREAU.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 437. plenárnom zasadnutí 11. a 12. júla 2007 (schôdza z 12. júla) prijal 76 hlasmi za, pričom 3 členovia hlasovali proti, nasledujúce stanovisko:

1. Závery

1.1 Výbor bude aj naďalej pozorne sledovať koordinovanú implementáciu smernice z roku 2004 spolu s týmto upraveným návrhom smernice a príslušných doplňujúcich rámcových rozhodnutí, aby mohol priebežne kontrolovať, či je boj proti falšovaniu a jeho medzinárodným sieťam účinný. Toto pozorovanie sa neobmedzí len na územie Spoločenstva.

1.2 Výbor podporuje ustanovenia navrhnuté v rámci celkového prístupu, avšak vyzýva Komisiu, aby zvážila pripomienky uvedené v tomto stanovisku, v ktorých sa navrhuje zamerať sa pri represii a spolupráci v trestnoprávnej a colnej oblasti najmä na podniky, ktoré sa falšovaniu venujú vo veľkom rozsahu a na falšovanie, ktorého sa dopúšťajú zločinecké organizácie alebo na prípady, keď falšovanie ohrozí zdravie alebo bezpečnosť osôb.

1.3 Výbor si obzvlášť želá, aby sa smernica týkala všetkých práv priemyselného vlastníctva, a aby z jej pôsobnosti teda neboli vyňaté patenty na vynálezy, ktoré predstavujú najvýznamnejšiu oblasť pre európsky priemysel.

1.4 EHSV upozorňuje na nepresnosť niektorých právnických formulácií ako napr. "obchodná oblasť" alebo "obchodný charakter" porušení predpisov, ktoré sú uvedené v návrhu smernice predloženej na posúdenie, tento jav odporuje základným princípom trestného práva, ktoré vyžadujú jasný a presný popis porušenia predpisov a jeho definíciu. EHSV tiež protestuje proti spôsobu určovania trestných sadziieb, ktoré sú uvedené v článku 2 návrhu smernice, pretože sa domnieva, že postačuje stanoviť len všeobecný rámec trestnej sadzby (obmedziť sa na stanovenie trestu odňatia slobody alebo peňažného trestu či pokuty), zatiaľ čo určenie konkrétnych trestov musí ostať vo výlučnej právomoci jednotlivých národných legislatív.

2. Úvod

2.1 Komisia v dokumente MEMO/05/437 z 23. novembra 2005, ktorý zhŕňa jej oznámenie z toho istého dňa, vyjadruje potešenie nad rozsudkom Súdneho dvora, ktorý uznáva právomoci Spoločenstva pri prijímaní odrádzajúcich a primeraných trestnoprávných opatrení na zabezpečenie uplatňovania noriem týkajúcich sa politik Spoločenstva zakotvených v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

2.2 Komisia vo svojom oznámení predostiera svoj výklad rozsudku z 13. septembra 2005, ktorým Súdny dvor zrušil rámcové rozhodnutie týkajúce sa ochrany životného prostredia prostredníctvom trestného práva. Podľa Komisie Súdny dvor rozhodol, že Spoločenstvo má právomoci na prijímanie opatrení v súvislosti s trestným právom potrebných na zabezpečenie účinnosti práva Spoločenstva. Význam tohto rozsudku podľa Komisie značne presahuje oblasť životného prostredia a týka sa všetkých politik Spoločenstva ako aj základných slobôd, ktoré uznáva Zmluva. Zavedenie trestných postihov do práva Spoločenstva musí byť odôvodnené náležite zdôvodnenou nutnosťou a musí zachovávať celistvosť celkovej štruktúry trestného práva Únie.

2.3 Takýto široký výklad rozsudku z oblasti životného prostredia nezískal jednoznačný súhlas členských štátov a odborníkov. Mnohí sa nazdávajú, že vznesenie obžaloby a rozsah trestných postihov sa má riešiť v rovine subsidiarity a že ich prípadná harmonizácia na úrovni Únie patrí do oblasti medzištátnej súdnej spolupráce, o ktorej sa hovorí v Zmluve o Európskej únii.

2.4 Treba poznamenať, že s týmto výkladom do veľkej miery súhlasí Európsky parlament, keďže oblasti, v ktorých by sa mohla uplatňovať trestnoprávna právomoc Spoločenstva, už nie sú témou, pri ktorej sa vyžaduje jednomyselný súhlas členských štátov v Rade, ale postačuje kvalifikovaná väčšina v rámci postupu spolurozhodovania, na ktorom sa zúčastňuje Parlament, čo by viedlo k rozšíreniu právomocí spolutvorcu právnych predpisov [1].

2.5 Ide však o značné rozšírenie právomocí Spoločenstva, ktoré je výsledkom rozhodnutia v súdnej sieni a riziko odlišných výkladov v závislosti od jednotlivých inštitúcií môže, okrem iného, spomaliť schvaľovanie legislatívnych aktov obsahujúcich trestnoprávne ustanovenia alebo následne obmedziť ich rozsah, napríklad v nadväznosti na nové súdne prípady alebo kompromisy. V prípade tohto návrhu smernice zostáva otvorená otázka prípadného začlenenía patentov na vynálezy do trestnoprávnej ochrany, nakoľko Parlament sa nazdáva, že rozsudok Súdneho dvora sa vzťahuje len na právo Spoločenstva, no Komisia sa zameriava na všetko právo duševného vlastníctva, t.j. právo Spoločenstva aj vnútroštátne.

3. Návrhy Komisie

3.1 Zmenený a doplnený návrh smernice KOM (2006) 168 v konečnom znení má za cieľ vytvoriť horizontálny a harmonizovaný právny rámec a nastoliť dodržiavanie práv priemyselného vlastníctva a literárneho a umeleckého vlastníctva, ako aj iných obdobných nehmotných práv (združených pod hlavičkou "duševné vlastníctvo"). Týka sa vnútorného trhu a je odôvodnená uznávanou potrebou, aby EÚ zasiahla v tejto oblasti, pri dodržaní zásad subsidiarity a proporcionality. Právnym základom je článok 95 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

3.2 Stanovuje všeobecný trestný rámec, ktorý definuje ochraňované "práva duševného vlastníctva" (PDV), prípady porušenia uvedených práv a maximálne trestné postihy, ktoré majú za cieľ harmonizovať na vnútornom trhu trestnoprávne postihy za falšovanie hmotného majetku, služieb a duševných a umeleckých diel, na ktoré sa vzťahuje ochrana prostredníctvom hmotného európskeho práva a prostredníctvom vnútroštátneho práva, ako aj príslušných medzinárodných dohôd a najmä ADPIC [2], ktorá bola v roku 1994 uzatvorená v rámci WTO a obsahuje ustanovenia týkajúce sa trestnoprávnych postihov [3] porušovania niektorých ochraňovaných práv.

3.3 Smernica schválená v roku 2004 už stanovuje rámec ochrany proti kopírovaniu, pirátstvu a falšovaniu [4] na obchodné účely. Podrobný zoznam práv, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa článku 2 tejto smernice sa uvádza vo vyhlásení Komisie [5]. Ide o priemyselné vlastníctvo (patenty na vynálezy a dodatočné osvedčenia, certifikáty funkčnosti, ochranné známky, označenie pôvodu, priemyselné dizajny a modely, odrody rastlín) a autorské právo plus súvisiace práva, ako aj práva svojho druhu vytvorené právom Spoločenstva v oblasti topografie elektronických obvodov a databáz. Ide o výhradné práva, ktoré sú právne považované za súčasť nehmotného majetkového práva. Časť týchto práv je zahrnutá v *acquis communautaire*, či dokonca je predmetom organizovanej hmotnej ochrany zo strany Spoločenstva (priemyselné dizajny a modely, ochranné známky, odrody rastlín) [6]. Ďalšie práva, ako napríklad patenty, sú spravované výlučne vnútroštátnym právom dovtedy, kým nevznikne patent Spoločenstva, ktorý požadujú všetky odvetvia priemyslu. Zaužívané označenie "duševné vlastníctvo" teda predstavuje veľmi rôznorodú oblasť nehmotných práv, ktorých povaha a právny režim sa navzájom značne líšia.

3.4 Členské krajiny podliehajú záväzkom vyplývajúcim z dohody ADPIC, ktorá požaduje zavedenie zodpovedajúcich vnútroštátnych legislatívnych noriem v oblasti stíhania a trestných postihov v prípade falšovania na obchodné účely. Napriek tomu sa členskými krajinami ponecháva určitá voľnosť vo výklade a okrem toho niektoré štáty, vrátane niektorých krajín EÚ, ešte nezaviedli trestnoprávne postihy za porušenie práv duševného vlastníctva spáchané na ich území. Smernica z roku 2004 umožňuje obetiam porušenia ich práv dosiahnuť nápravu tým, že na náklady členských krajín zakladá povinnosti v oblasti vyšetrovania, postupov, konfiškácie [7] a odškodnenia, s cieľom harmonizovať právo v oblasti boja proti organizovanému zločinu [8], ktorý je veľmi aktívny pri falšovaní. Táto smernica sa však nevzťahuje na postup a postihy v oblasti občianskeho, obchodného a správneho práva, keďže sa prednostne zameriava na nápravu škôd, ktoré utrpeli majitelia chránených práv, ktorí sa na súd obrátili vo veci falšovania a niektoré členské krajiny ju ešte netransponovali.

3.5 Ochrana duševného vlastníctva je zakotvená v univerzálnej deklarácii ľudských práv ako aj v Charte základných práv EÚ, ktorá bola slávnostne prijatá v Nice v roku 2000. Medzinárodnú ochranu zabezpečujú aj dohovory uzatvorené v rámci príslušných špecializovaných organizácií OSN (WIPO, UNESCO) alebo na regionálnej úrovni (Mníchovský dohovor z roku 1973, ktorým sa zakladá Európska patentová organizácia a európsky patent). Minimálne trestnoprávne opatrenia v súčasnosti obsahuje len dohoda ADPIC. Návrh

Komisie sa usiluje priniesť určitú harmonizáciu na úrovni Spoločenstva tým, že členským štátom ukladá povinnosť zaviesť do svojho vnútroštátneho práva trestné postihy spolu s definíciami porušenia práva a spoločných typov sankcií.

3.6 Zmenený a doplnený návrh smernice má teda za cieľ zblížiť výšku trestov za porušenie práv duševného vlastníctva pokiaľ ide o tresty odňatia slobody, peňažné tresty a konfiškáciu. Usiluje sa stanoviť pravidlá súdnej príslušnosti s cieľom sústrediť, ak to bude možné, stíhanie do jediného štátu v prípadoch, keď sa porušenie práva týka viacerých členských krajín, a tak zjednodušiť vyšetrovanie. Navrhuje sa, aby sa uvedeného vyšetrovania zúčastňovali aj obeť alebo ich zástupcovia.

3.7 Hlavnou zmenou oproti predchádzajúcim návrhom je stanoviť výšku a povahu trestných postihov pre prípady žalôb za poškodenie práv duševného vlastníctva, ktoré sú v návrhu takisto definované.

3.8 Fyzické osoby vinné z trestných činov uvedených v článku 3 smernice by mali byť potrestané maximálnym trestom vo výške najmenej 4 rokov odňatia slobody v prípade, že konali v rámci zločineckej skupiny alebo ak trestný čin so sebou niesol riziko ohrozenia zdravia alebo bezpečnosti osôb (článok 2 ods. 1).

3.9 Fyzickým alebo právnickým osobám zodpovedným za trestné činy uvedené v článku 3 smernice by malo byť možné uložiť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ktoré zahŕňajú pokuty trestného alebo netrestného charakteru, ktorých horná hranica je najmenej 100000 EUR (300000 EUR vo vážnych prípadoch článku 2 ods. 1, bez ohľadu na najvyššie tresty v prípade rizika úmrtia alebo telesných následkov).

3.10 Vo vnútroštátnom práve by sa mala zakotviť aj konfiškácia falšovaných výrobkov, majetku a nástrojov súvisiacich s trestnou činnosťou, prinajmenšom vo vážnych prípadoch (organizovaný zločin, riziko ohrozenia zdravia alebo bezpečnosti osôb) (článok 3).

3.11 Zmenený a doplnený návrh umožňuje členským štátom uplatňovať aj vyššie sankcie.

3.12 Kvôli stiahnutiu návrhu rámcového rozhodnutia Rady, ktoré sprevádzalo pôvodný návrh Komisia zamýšľa uplatňovať pri trestnoprávných konaniach horizontálny prístup schválený 23. 12. 2005, ktorého cieľom je podporiť vzájomnú súdnu pomoc a zaviesť tresty v porovnateľnej výške v jednotlivých krajinách, aby bolo možné realizovať Eurojust [9].

3.13 Iniciatíva v oblasti vyšetrovania a stíhania prislúcha členským štátom a jednoznačne by nemala závisieť od žaloby obeť.

4. Všeobecné pripomienky výboru

4.1 Výbor zistil stále rozšírenejšie používanie nejasného pojmu "duševného vlastníctva", ktorý mieša veľmi odlišné právne pojmy, rôzne spôsoby ochrany a využívania; tento výraz bol predsa len zahrnutý do európskeho a medzinárodného práva. Charakter, trvanie a dosah každého z príslušných nehmotných práv sa značne odlišuje, každý vychádza z vlastného právneho režimu, má premenlivú územnú platnosť, vzťahujú sa naňho rôzne registračné a ochranné inštitúcie a interpretácia porušenia týchto práv sa môže ešte viac meniť podľa krajiny a v niektorých prípadoch sa rýchlo mení.

4.2 Analýzy zloženia liekov (bez využitia či uverejnenia výsledku) alebo inverzná technika softvéru a elektronických súčastí na ciele interoperability, alebo výkon legitímneho práva na súkromnú kópiu obchádzaním zabezpečovacieho mechanizmu (vo všeobecnosti veľmi slabého) sa v mnohých členských štátoch označujú za falšovanie alebo nelegálne kopírovanie. Navyše za tieto činy, hrozia veľmi prísne tresty vrátane prípadov, ktoré nemajú obchodné ciele alebo ich nevykonala kriminálna organizácia.

4.2.1 Výbor sa už vyjadril k boju na úrovni Spoločenstva proti rôznym formám falšovania na obchodné účely, ktoré ovplyvňuje európsku ekonomiku a k potrestaniu rôznych priestupkov, ktoré môžu poškodiť priemyselné vlastníctvo a autorské práva [10], ktoré spôsobujú významné škody európskej ekonomike; hromadné falšovanie je často záležitosťou kriminálnych organizácií alebo organizovaných skupín a môže poškodiť zdravie, bezpečnosť alebo život ľudí: v týchto prípadoch musí ísť o priťažujúce okolnosti pri určení trestu. Návrh smernice by mal prihliadnuť na zvýšenie trestov pre všetky priťažujúce okolnosti.

4.2.2 Výbor súhlasil v rámci smernice z roku 2004 so skutočnosťou, že predpokladaná harmonizácia sa týka len trestných činov spáchaných na obchodné účely a ktoré teda môžu značne ovplyvniť jednotný trh; bolo by taktiež užitočné lepšie definovať tento "obchodný" charakter, napríklad tým, že sa uvedie, že falšované výrobky alebo služby sú určené na predaj vo veľkom, čo môže spôsobiť významnú hospodársku škodu, že sú nebezpečné pre ľudí, nezávisle od predaného množstva, alebo že v každom prípade páchatelia týchto činov konajú s úmyslom získať nelegálny peňažný prospech. Uplatňovanie trestných postihov predpokladá zjavné narušenie verejného poriadku, pričom intenzita a závažnosť tejto škody sa môže meniť: stupnica priestupkov a trestov musí byť v súlade s touto škodou, ale dá sa pochybovať o tom, či sú známe odlišnosti medzi "porušením práv duševného vlastníctva na obchodnej úrovni" a "závažnými priestupkami" a či prítomnosť navrhnutého trestu za prečin zodpovedá zásade proporcionality zahrnutej v trestnom práve. Okrem toho

súkromné výmeny súborov na internete alebo rozmnožovanie (alebo hudobný "remix"), alebo prezentácia materiálneho alebo duševného diela v rodinnom alebo súkromnou kruhu alebo na študijné alebo výskumné účely sú implicitne vyňaté z rozsahu pôsobnosti predloženého právneho predpisu; bolo by užitočné aby bolo toto vyňatie výslovne uvedené.

4.2.3 Výbor by rád pripomenul, že nehmotné práva týkajúce sa falšovania nie sú absolútne; každé z príslušných práv má vlastné špecifiká a každé v podstate udeľuje jedinečnosť a dočasný monopol na využívanie, ktorého dĺžka a platný geografický rozsah sa odlišujú, čo znamená, že zavádza mieru ochrany obmedzenú v čase (náhradou za uverejnenie vynálezov v oblasti patentov tým, že sa vytvorilo dielo v oblasti autorských práv); ale držiteľia oprávnení a právoplatní alebo poctiví používatelia výrobkov a služieb alebo duševných diel majú tiež v rámci niektorých oprávnení niekedy veľmi rozsiahle práva [11]. Lenže viaceré vnútroštátne právne predpisy obsahujú nezrovnalosti a často jednostranne privilegujú práva výrobcov a distribútorov a podnikov na úkor práv spotrebiteľov; v niektorých štátoch k tomuto zaujatiu prispieva aj vôľa zahrnúť do vnútroštátneho práva tvrdé trestné postihy. Dochádza k paradoxnej situácii, keď maximálny trest za priestupok na obchodnej úrovni v návrhu smernice by mohol byť rovnaký alebo menej tvrdý ako ten za individuálny priestupok!

4.2.4 Výbor by si želal, aby sa na podnet Komisie uskutočnila – napríklad formou dôkladnej komparatívnej štúdie vnútroštátnych právnych predpisov po transpozícii – skutočná revízia vnútroštátneho trestného práva v porovnaní s trestným právom Spoločenstva s cieľom skutočnej európskej harmonizácie, obzvlášť v oblasti autorských práv a súvisiacich práv, ktoré sú niekedy predmetom sprísňovania trestných postihov. Takto vznikajú – bez toho, aby to bolo skutočne potrebné – nepomerné stupnice trestov a postihov, keďže obchodné modely na rozširovanie diel sú v plnom rozvoji, čoho súčasťou je programové zrušenie DRM (ochrany pred kopírovaním) v krátkej dobe a keďže sa veľakrát zdaňovaním nosičov výrazne nahradí škoda držiteľov práv v spojení s nelegálnymi kópiami.

4.3 Konkrétne pripomienky

4.3.1 Výbor vyjadruje želanie, aby sa ujasnila definícia charakteru priestupku morálnej viny pri trestných činoch falšovania a napodobňovania výrobkov alebo služieb, na ktoré sa vzťahujú práva duševného vlastníctva. Trestný čin zahŕňa fakt, že sa ho páchatel, alebo spolupáchatelia dopustili zámerne: v dohode ADPIC sa uvádza "zámerný skutok falšovania" a v smernici sa hovorí o úmyselnom, zámerom skutku. Trestný čin zahŕňa aj hmotný aspekt, ktorým je vykonanie priestupku, alebo prinajmenšom pokusu o vykonanie, porovnateľným zo začiatkom vykonávania: tieto dva prvky sú kumulatívne, pretože samotný pokus nie je dostatočný, aby bol považovaný za trestný čin (iba ak by sa vytvorila myšlienková polícia). Ale navádzanie na spáchanie priestupku nemôže v podstate byť stanovené, pokiaľ "podnecovateľ" neposkytuje nástroje (vo všeobecnosti nelegálne) na konkrétne účely spáchania tohto priestupku; z hľadiska výboru takisto samotné poskytnutie materiálu alebo bežného softvéru, alebo prístupu na internet, nemôže byť považované za spoluvinu alebo za priestupok "navádzania" (ktorý sa v trestnom práve vzťahuje vo všeobecnosti iba na veľmi obmedzené situácie a v ostatných prípadoch sa ťažko dokazuje), ak tieto prostriedky používajú falšovatelia. Pojem spoluviny by mal postačovať v právnych predpisoch Spoločenstva a otázka spolupáchateľov by bola detailne stanovená vnútroštátnym právom. Inak by mohlo byť dôsledkom obvinenie bez prvkov úmyslu, ktoré by vytvorilo veľkú právnu neistotu pre mnohých dodávateľov materiálu a služieb.

4.3.2 Nelegálne rozmnožovanie chránených diel, modelov, postupov alebo vynálezov dočasným monopolom predstavuje priestupok falšovania; bolo by vhodné zachovať túto definíciu bez toho, aby sa rozšírila na pojem pirátstva (ktorý predstavuje vo všeobecnosti podvodný vstup do informačných systémov s cieľom získať kontrolu, ukradnúť údaje alebo použiť široké vlnové pásmo, vo všeobecnosti na nelegálne ciele). Pirátstvo sa odlišuje od falšovania v pravom slova zmysle a trestné priestupky musia mať veľmi presnú interpretáciu. Neoprávnený vstup do informačných systémov, krádež údajov alebo širokého vlnového pásma a zásahy do súkromného života musia určite byť predmetom náležitého trestnoprávneho postihu, avšak nevychádzajú priamo z falšovania. S potlačovaním informačného pirátstva by sa malo zaobchádzať osobitným spôsobom, hlavne keď používané pojmy sú nepresné v mnohých politických vyhláseniach, v ktorých sú často pomiešané a vytvárajú tak istý zmätok; Informačné pirátstvo sa používa v rámci teroristických organizácií a mala by sa mu venovať mimoriadna pozornosť a malo by byť predmetom náležitej medzinárodnej spolupráce.

4.3.3 Pojem "kriminálnej organizácie" alebo organizovanej kriminality, ktorý sa vyskytuje v odôvodnení by sa mal doplniť pojmom "organizovaná skupina", ktorý sa už vyskytuje ako prirážajúca okolnosť v niektorých trestnoprávnych predpisoch. Falšovanie na obchodné účely v rámci organizovanej skupiny alebo v rámci kriminálnej organizácie by malo predstavovať prirážajúcu okolnosť, ktorá oprávňuje k prísnejším trestom a pokutám.

4.3.4 Komisia uvádza, že členské štáty môžu voľne prijímať prísnejšie tresty, alebo udeľovať tresty za ďalšie skutky. To sa môže interpretovať ako povzbudenie k trestaniu skutkov, ktoré nemajú obchodné účely, dokonca aj k rozšíreniu priestupku falšovania na skutky, ktoré nepredstavujú rozmnožovanie alebo kopírovanie výrobku, postupu alebo diela v pravom slova zmysle.

4.3.5 Výbor si kladie otázku o prispôsobení, v rámci práva Spoločenstva a v niektorých krajinách, softvérov na kopírovanie, ktoré môžu obchádzať alebo rušiť DRM [12] (zariadenie proti kopírovaniu, materiály alebo softvér, často nekvalitný alebo nešifrovaný) na falšovanie zariadenia DRM, keďže postupy kvalifikované ako "falšovanie" nepredstavujú kopírovanie alebo rozmnožovanie pôvodného zariadenia. Navyše zariadenia nazývané DRM nie sú štandardné, závisia od základne alebo od dodávateľa, formáty súborov môžu mať vlastníkov a to predstavuje prekážky interoperability alebo smeruje k vytvoreniu uzavretých trhov a k odstráneniu konkurencie. Vytvorenie a používanie prostriedkov na kopírovanie, aby spotrebiteľia alebo podniky, ktoré sú držiteľom softvérového oprávnenia mohli vykonávať svoje práva (súkromná kópia, záloha, na využívanie rôznych štandardných materiálov) nemôže byť trestané samo o sebe, ale iba ak existuje morálny alebo materiálny prvok priestupku na obchodnej úrovni.

4.3.6 Výbor podporuje zásadu nezávislosti trestného stíhania v súvislosti s akoukoľvek sťažnosťou obeť v rámci občianskeho alebo trestného práva; v súvislosti s mafiou totiž obeť môžu váhať podniknúť kroky na ochranu svojich práv. Okrem toho falšovanie na obchodné účely, hlavne čo sa týka skupín alebo organizácií spojených s organizovanou kriminalitou alebo terorizmom, ovplyvňuje ekonomiku alebo sociálny blahobyt a jeho potlačenie je zodpovednosťou samotných štátov.

4.3.7 Výbor dúfa, že efektívna spolupráca medzi členskými štátmi umožní účinne bojovať s medzinárodnými sieťami falšovateľov, hlavne s tými, ktoré sú napojené na kriminálne organizácie alebo aktivity prania špinavých peňazí, pričom pripomína, že mnohé z týchto sietí vykonávajú svoju činnosť z tretích krajín a je nevyhnuté rozšíriť činnosť za hranice Únie, a to využitím prostriedkov, ktoré poskytuje medzinárodné právo.

4.3.8 Výbor sa nazdáva, že na úrovni Spoločenstva by mali spoločné policajné vyšetrovacie skupiny spolupracovať so skupinami na colniciach, ale aj s obeťami falšovania a ich vymenovanými znalcami. Vyjadril spokojnosť so zapojením obeť do vyšetrovacích postupov, ale navrhol, aby sa ich úloha obmedzila iba na aktivity informovania verejných orgánov. Bolo by prehnané, aby sa následkom obvinenia z falšovania v obchodnom meradle mohol podnik napríklad zúčastniť kontrol a konfiškácie u konkurenta, ktorý je považovaný za nevinného, až kým sa definitívne nedokáže opak právoplatným právnym rozhodnutím v tejto veci. Výbor dbá na to, aby sa zamedzilo tendencii k uplatňovaniu súkromnej spravodlivosti, zasahovaniu alebo protiprávneho vniknutiu osôb, ktoré nepoverili verejné orgány v trestnoprávných postupoch.

4.3.9 Výbor vyjadril taktiež obavy o rastúcu tendenciu využívať internetové siete na obchodné účely a o požiadavky rozšíriť na toto odvetvie činnosti trestné postihy, stanovené v dohode ADPIC, ako sa to jasne vyjadruje v správe z roku 2006 ministerstva obchodu Spojených štátov v kapitolách 301 a super 301 [13], pričom sa uplatnia zmluvy WIPO o duševnom vlastníctve na internete, čo je voľný nástroj verejného sektoru a spoločný verejný majetok.

V Bruseli 12. júla 2007

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris Dimitriadis

[1] Možnosť tzv. "opt-in" Spojeného kráľovstva a Írska a výnimku pre Dánsko by už nebolo možné využiť pri tvorbe právnych predpisov, ako je to v prípade iniciatív v 3. pilieri.

[2] "Accord sur les Droits de Propriété Intellectuelle liés au Commerce" (Dohoda o aspektoch práv duševného vlastníctva, ktoré sa dotýkajú obchodu).

[3] Článok 61 dohody ADPIC.

[4] Smernica 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva.

[5] Vyhlásenie 2005/295/ES Komisie na tému výkladu článku 2 vyššie spomenutej smernice.

[6] S výraznou výnimkou patentu Spoločenstva, ktorý sa nachádza na mŕtvom bode (pozn. autora).

[7] Rámcové rozhodnutie Rady 2005/212/SVV o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti (falšovanie, pirátstvo) (Ú. v. EÚ L 68, 15.3.2005).

[8] Návrh rámcového rozhodnutia Rady o boji proti organizovanému zločinu. Falšovanie môže súvisieť aj s financovaním teroristických sietí. Pranie špinavých peňazí z falšovania je takisto činom trestnej povahy, proti ktorému treba rázne zakročiť.

[9] KOM(2005)696 v konečnom znení.

[10] Pozri stanovisko Malosse (Ú. v. ES C 221, 7.8.2001).

[11] Oprávnenia "Creative Commons", "General Public Licence", "BSD", voľné audiovizuálne oprávnenie BBC atď.

[12] Digital Rights Management (správa digitálnych práv, eufemizmus pre "ochranu proti kopírovaniu").

[13] 2006 SPECIAL 301 REPORT USA.